

СУОЛОТИ МУҲИМ ДАР ЗИНДАГИИ ИНСОНИ МУСУЛМОН (۱)

[Тоҷики – Tajiki – طاجيکيۃ]

۲۰۱۰ – ۱۴۳۱

islamhouse.com

أسئلة مهمة في حياة المسلم (١)

« باللغة الطاجيكية »

٢٠١٠ - ١٤٣١

islamhouse.com

СУОЛОТИ МУҲИМ ДАР ЗИНДАГИИ ИНСОНИ МУСУЛМОН (1)

1. **Мусулмонон ақоиди худро аз кадом манбаъҳо мегиранд?** Аз ду манбаъ, яъне Қуръон ва аҳодиси саҳеҳи Паёмбар (с), ки ба таъбири Қуръон: *"Он чуз ваҳй ва наём нест, ки ваҳй ва наём мегардад"*. (Ан Начм; ٤) (Аммо лозим ба зикр аст, ки истинботи мо аз оёт ва аҳодис, бояд бар тибқи фаҳм ва истинботи саҳоба ва салафи солеҳ сураат гирад.

2. **Дар сурати (зухури) ба миён омадани ихтилоф байни мусулмонон онон бояд ба чӣ манбаъе ручуъ кунанд?** Дар сурати арзи ҳастӣ кардани ҳар навъи ихтилофе бояд ба ҳукм ва дастури шаръ мурочиа кард, ки ин ҳукм ва дастур аз ду манбаъ - Қуръон ва ҳадис - истинбот мешавад. Қуръон дар ин робита мефармояд: *"Ва агар дар чизе ихтилоф доштед (ва дар амре аз умур кашмакаш пайдо кардед) онро ба Худо (бо арза ба Қуръон) ва Паёмбари Ӯ (бо ручуъ ба суннати набавӣ) баргардонед"* (Ан Нисо; ٥٩).

Паёмбари Ислом (с) ҳам дар робита бо Қуръон ва ҳадис ва аҳамияти он ду мефармоянд: *"Дар миёни шумо ду чизро ба ёдгор гузоштам, то замоне, ки ба он ду мутамассик буда ва амал кунед, аз гумроҳӣ ва залолат ба дур хоҳед буд (бошед), он ду Қуръон ва суннати ман мебошад"*. (Аҳмад).

3. **Гурӯҳе, ки дар рӯзи қиёмат начотёфта ва растагорандкадом аст?** Паёмбари ислом (с) дар ин робита фармудаанд: *"Уммати ман ба ҳафтоду се гурӯҳ ва фирқа тақсим мешаванд ва танҳо як гурӯҳ"*

аз онон растагор мегарданд ва бақия дар оташи дӯзах гирифтोर меоянд. ёрон аз эшон пурсиданд: Ё Расулаллоҳ! Он гурӯҳ кадом аст? Эшон фармуданд: гурӯҳе, ки аз суннати ман ва равиши ёрони ман пайравӣ намоянд”. (Аҳмад ва Тирмизӣ).

Бинобар ин ҳадис, мазҳаби барҳақ мазҳабе аст, ки аз суннати Паёмбар (с) ва сирати ёрони он ҳазрат пайравӣ намояд ва аз бидъат дар дин парҳез кунад.

۴. Шартҳои қабули корҳои нек чист? ۱. Имон ба Худо ва эътиқод ба тавҳид, зеро кори неки фарди мушрик пазируфта намешавад. **۲.** Доштани ихлос дар анҷоми он кор ба наҳве, ки танҳо ризои Худо мадди назар бошад. **۳.** Дар анҷоми он корҳо аз суннати Паёмбари Ислом (с) пайравӣ шавад, зеро танҳо бар асоси дастуроти шаръ мебоист Худовандро ибодат намуд. Риёя накардани ҳар кадом аз ин шартҳо корҳои неки моро аз миён мебарад. Худованд дар бораи аъмоли неки куффор ва мушрикони чунин фармудааст: *“Мо ба суроги тамоми аъмоле, ки (ба зоҳир нек буда ва дар дунё) онон анҷом додаанд, меравем ва ҳамаро ҳамчун гӯбори парокандае дар ҳаво месозем ва эшонро аз аҷр ва подоши он маҳрум мекунем”* (Алфурқон; ۲۳).

Чаро ки надоштани имон мучиби маҳв ва нобудии эҳсон ва беътибор шудани аъмоли хуби инсон мегардад.

۵. Маротиб ва дараҷоти дини Ислом кадоманд?

Маротиби ин дин ба тартиб иборат аст аз Ислом, имон ва эҳсон.

7. Ислом чист ва аркони он кадомҳояд? Ислом аз ин иборат аст, ки ба тавҳид мӯътақид бошему таслими он шавем, амрҳои онро анҷом диҳем ва аз манҳиёташ иҷтиноб варзем. Аз ширк нисбат ба Парвардигор парҳез намуда, аз ширку мушрикони дурӣ ҷӯем.

Аркони ислом. Паёмбар (с) дар ин бора чунин фармудаанд: *“Ислом бар панҷ асос бунёд ёфтааст: гуфтани шаҳодатайн, иқомаи намаз, гирифтани рӯзаи моҳи Рамазон, пардохтани закот ва адои ҳаҷ”*. (Бухорӣ ва Муслим).

8. Имон чист ва аркони он кадоманд? Имон иборат аст аз қавлу феъли қалб ва забон, ки бо амали ҷаворех тавъам ва ҳамроҳ бошад. Мизони имон бо анҷоми тоъот ва риъояи тақво афзоиш ёфта бо иртиқоби гуноҳ дучори нуқсон шуда, қоҳиш меёбад. Худованд мефармояд: *“То ки имоҳояшон зиёда гардад бо имонҳояшон”* (Алфатҳ; ʻ) ин чунин Паёмбар (с) дар бораи имон ва ақсоми он чунин фармудаанд: *“Дарахти имон шомили ҳафтоду чанд шоха аст, ва беҳтарини у қавли: Лоилоҳа иллаллоҳ аст ва пастаринаш дур қардани чизӣ озор меодагиро аз роҳ ва шарму ҳаё яке аз шоҳаҳои он мебошанд”*. (Муслим).

Чӣ басо пеш омада бошад, ки инсон, баъд аз анҷоми корҳои нек ва амал ба амрҳои Худованд эҳсоси суруру нишот мекунад ва баъд аз иртиқоби гуноҳон дучори навъе рихват ва танбали дар анҷоми тоъат мегардад. Ин ҳолатҳо танҳо ба далели афзоишу қоҳиши мизони имон дар инсон мебошад. Худованд барои ҳифз ва афзоиши мизони имон чунин фармуда аст: *“Ва дар ду тарафи рӯзи аввал ва охири*

он ва нахустин соъоти шаб намозро барпо дор, зеро хубиҳо бадихоро аз миён мебарад”(Худ; ۱۱۴).

Аркони имон. Паёмбари ислом (с) дар ин маврид чунин фармудаанд: *“Имон иборат аст аз имон ба Худованд, ба фариштагон, ба китобҳо, ба рӯзи муҳосаба, ба паёмбарон, ба зинда шудани нас аз марг ва қазову қадар”*. (Бухорӣ ва Муслим).

۸. Маънои Ло илоҳа иллаллоҳ чист? Мафҳуми он ин аст, ки убудият ва итоъатро аз ғайри Худо салб ва онро танҳо барои Худованд ихтисос диҳем.

۹. Оё Худованд бо мо ва ҳамроҳи мост? Бале, Худованд аз тариқи илми худ нисбат ба мо ва ҳифозаташ бар мо ва ихотааш бар коинот ҳамроҳи мост, вале бояд донист, ки зоти \bar{U} бо вучуди махлуқоташ омехта намебошад. Ҳеч кадом аз офаридаҳояш наметавонанд бар \bar{U} ихота ёфта ва зоти \bar{U} ро дарк кунанд. Дарвоқеъ, \bar{U} дар айни ҳол, ки наздик аст, дар мартабаи воло қарор дорад ва бо вучуде, ки аз мо ва тавони фаҳми мо ба дур аст, ба мо бисёр наздик аст.

۱۰. Оё Худовандро метавон бо чашм дид?

Мусулмонони аҳли қибла дар ин масъала бар ин ақида ҳастанд, ки зоти Худовандро наметавон дар дунё мушоҳида кард, аммо бо истинод ба ояи зайл мӯъминон дар рӯзи қиёмат дар сарои махшар ва дар биҳишт Худовандро хоҳанд дид. Худованд мефармояд: *“(Оре) дар он рӯз суратҳое шодоб ва масрур аст ва ба Парвардигорашон менигаранд!”* (Алқ иёмат; ۲۲ то ۲۳)